

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІЙСЬКОВОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ХХ ст.

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність 014 (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація 014.03 Історія
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри історії України і методики
викладання історії
Протокол № 12 від 29 червня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Актуальні проблеми військової історії України ХХ ст.
Викладач	Королько Андрій Зіновійович
Контактний телефон викладача	0342-59-60-06
Е-mail викладача	andrii.korolko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Середа 15.00 год.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>«Актуальні проблеми військової історії України ХХ ст.» є вибіркоким компонентом освітньо-професійної програми для здобуття освітнього рівня магістра з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» спеціалізації 014.03 Історія. Його програма включає відомості, що поглиблюють і доповнюють знання з військової історії, зокрема з вивчення напрямків дослідження війни (історія війни, воєнне мистецтво, воєнна думка, побудова війська, озброєння війська), стану розробки історії українського воєнного мистецтва в історіографії, перебігу військових дій в Україні, діяльності відомих українських військових полководців, особливості організації, стратегії, тактики, озброєння війська.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета вивчення дисципліни – це підготовка висококваліфікованих фахівців на другому (магістерському) рівні вищої освіти за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» спеціалізації 014.03 Історія; засвоєння і поглиблення теоретичних та практичних знань, умінь і навичок студентів з організації вивчення актуальних проблем військової історії України в школі; здатність проведення занять з вивчення військової історії на уроках історії і громадянської освіти та в гуртковій шкільній і позашкільній освіті, використовуючи сучасні технології навчання; формування загальних, спеціальних, професійних компетентностей, достатніх для ефективного розв'язування стандартних і нестандартних комплексних задач у професійній педагогічній діяльності в навчальних закладах середньої освіти, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов</p> <p>Основні цілі вивчення дисципліни – виділяти наскрізні поняття з військової історії України та використовувати їх у роботі в школі, планувати і проводити уроки за допомогою сучасних методів і технологій навчання; ознайомлення студентів з традиційними та інноваційними методами і технологіями навчання, прийомами і пізнавальними завданнями інтерактивного навчання з вивчення актуальних проблем військової історії України в школі; за результатами навчання студенти повинні навчитися моделювати заняття з історії актуальних проблем військової історії України різних типів і видів на уроках історії і громадянської освіти у старших класах та в гуртковій шкільній і позашкільній освіті, вільно добирати і оперувати методами і прийомами навчання предмету, оптимізуючи навчально-виховний процес; студенти, здобувши кваліфікацію вчителя історії і громадянської освіти, повинні навчитися застосовувати у практичній діяльності сучасні технології навчання з актуальних проблем військової історії України в школі.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Пропонована дисципліна покликана розвинути наступні компетентності:	

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти (історія), методики навчання історії в закладах середньої освіти, що характеризується невизначеністю умов, передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1 – здатність здобувати знання, самостійно шукаючи й опрацьовуючи інформацію, застосовувати їх у практичних ситуаціях діяти відповідально і свідомо на засадах усвідомлення цінностей громадянського суспільства; застосовувати знання в практичних ситуаціях;

ЗК 7 – здатність планувати й організовувати дослідження за прикладною тематикою (окремих практичних питань), узагальнювати отримані результати, оформлювати і презентувати власні наукові здобутки відповідно до чинних вимог;

фахові компетентності, спільні для всіх предметних спеціальностей 014 Середня освіта:

ФК 1 – здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності;

ФК 8 – здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності;

компетентності предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) (ПК):

ПК 2 – вміння визначати і застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів на засадах національно-культурної самоідентифікації, пошани до української національної культури, багатоманітності й мультикультурності в суспільстві; використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних завдань;

ПК 4 – оволодіння основними історичними концепціями, поняттями, судженнями; здатність критично оцінювати результати наукових досліджень, висувати гіпотези, вибудовувати моделі процесів і явищ української та всесвітньої історії;

ПК 6 – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності;

ПК 8 – виявляти знання і розуміння наукових основ певної тематичної області з історії і суміжних дисциплін, методології дослідження історичного процесу в національному, єврейському та світовому контекстах, вміння моделювати їх у зміст навчання в закладах загальної середньої освіти;

ПК 9 – здатність до соціальної комунікації; розуміння та сприйняття принципів толерантності, соціальної справедливості, доброчесності, вміння втілювати їх у власні моделі поведінки, здатність попереджувати та вирішувати конфлікти.

Програмні результати навчання (ПРН):

програмні результати навчання (РН), спільні для всіх предметних спеціальностей 014 «Середня освіта»:

РН 1 – демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області;

РН 9 – демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання;

РН 14 – демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності

та демонструє вміння формувати її в учнів;

програмні результати навчання для предметної спеціальності (ПРН) 014 «Середня освіта (Історія)»

ПРН 1 – застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії;

ПРН 2 – розуміти та інтерпретувати основні теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, аспекти теоретико-методологічного дискурсу усно історичних досліджень у просторі конструювання минулого;

ПРН 3 – характеризувати існуючі парадигми історії української державності, її обумовленість та соціодинаміку на тлі світових державотворчих процесів у контексті викладання історії в закладах загальної середньої освіти;

ПРН 8 – критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу, на прийняття рішень;

ПРН 12 – здатність до соціальної взаємодії, займати активну громадянську позицію та робити усвідомлений вибір в умовах сучасного політичного плюралізму, виявляти самостійність і соціальну відповідальність, патріотичні якості при виконанні функціональних обов'язків.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3-й семестр	014 Середня освіта (Історія)	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	лекції	семі- нарські заняття	самостій- на робота
Тема 1. Українські січові стрільці.	2	2	6
Тема 2. Збройні сили Центральної Ради (1917 – 29 квітня 1918 р.).	1	1	6
Тема 3. Збройні сили Гетьманату (Українська Держава) (29 квітня – 14 грудня 1918 р.). Антигетьманське повстання і Директорія УНР.	1	1	6
Тема 4. Українська Галицька армія.	2	2	6
Тема 5. Об'єднані українські армії і кінець визвольних змагань (липень 1919 – 1921 рр.).	1	2	6
Тема 6. Українські військово-морські сили (1917–1920 рр.).	1	2	6
Тема 7. Українські збройні формування в міжвоєнний період.	–	2	6
Тема 8. Українська Повстанська армія.	2	2	6
Тема 9. Українські збройні формування у складі Німеччини.	1	2	6
Тема 10. Українці на фронтах Другої світової війни.	1	2	6
ЗАГ:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Семестровий контроль рівня знань та успішності студентів відбувається у формі <i>заліку</i>. Підсумкова оцінка (максимум 100 балів) визначається як сума балів за поточний контроль знань (50 балів, перемножені на два).</p> <p>Підсумковий бал за поточний (і водночас, у підсумку, і семестровий) контроль знань складається із суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально – 10 балів), двох тематичних тестових контрольних робіт (максимально – 10 балів), виконання двох індивідуальних завдань: № 1 есе з актуальних проблем військової історії України ХХ ст. (максимально – 15 балів: підготовка есе – 10 балів та його захист на семінарських заняттях – 5 балів) і № 2 реферат про військового діяча України (максимально – 15 балів: підготовка реферату – 10 балів та його захист на семінарських заняттях – 5 балів) та в сукупності становить до 50 балів включно.</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Написання тематичної тестової контрольної роботи, як правило, є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки.</p> <p>Тематична тестова контрольна робота включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 10 тестових питань (по 1 балу за кожне питання). <p>Приклади типового завдання для контрольної роботи, на основі питань, що розглядалися на лекційних і семінарських заняттях.</p> <p>Тематична тестова контрольна робота виконується в тестовій формі (10 тестів по одному балу за питання). Тести згенеровані на сайті дистанційного навчання на платформі d-learn на сторінці дисципліни.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>У ході поточного контролю здійснюється усне та письмове опитування з тем, передбачених для семінарських занять. Водночас здійснюється контроль самостійної роботи відповідно до визначеної тематики.</p> <p>Оцінювання знань та науково-пошукової роботи студентів на семінарських заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою.</p> <p>На семінарському занятті діє такий принцип оцінювання:</p> <p>“5” балів – знання студента(ки) відмінні.</p> <p>Студент(ка) глибоко, ґрунтовно в деталях володіє теоретичними знаннями з курсу «Актуальні проблеми військової історії України ХХ ст.». Виявляє усвідомлені уміння і навички, необхідні для майбутньої роботи, вміє використовувати необхідну джерельну базу та історіографію, порівнювати, співставляти різні явища і процеси, давати вичерпний аналіз порушеної проблеми, володіє понятійно-категоріальним апаратом дослідження тощо. Володіє просторовою компетенцією, вмінням систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал, історичним критичним мисленням, може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси в науковій діяльності, має синтетичне мислення, застосовує оптимальну стратегію науково-дослідницької роботи та ін. Керується у своїй роботі моральними та етичними нормами, принципами академічної доброчесності.</p> <p>“4” бали – знання студента(ки) добрі.</p> <p>Студент(ка) має глибокі й повні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, здатен(на) щодо їх застосування на практиці; відповідь чітка і практично завершена. Володіє понятійним апаратом, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал, будує аргументацію на основі доказів. Вміє організовувати пошук, аналіз та інтерпретацію візуальних</p>

	<p>джерел, може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси в науковій діяльності, має певний рівень синтетичного мислення, застосовує оптимальну стратегію пізнавальної діяльності тощо. В основному, керується у своїй роботі моральними та етичними нормами, принципами академічної доброчесності. Однак допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності.</p> <p>“3” бали – знання студента(ки) задовільні.</p> <p>У студента(ки) є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу (в межах 50% і навіть більше), не здатен(на) повною мірою використати знання, уміння і навички на практиці; відповідь не чітка і надто спрощена. Посередньо знає історичну термінологію і володіє понятійним апаратом, не вміє до кінця систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати матеріал, переконливо аргументувати свою відповідь. Вміє організовувати пошук візуальних педагогічних джерел, але не може їх критично проаналізувати. В основному, керується у своїй роботі моральними та етичними нормами, принципами академічної доброчесності, однак, хоч і володіє більшою частиною фактичного матеріалу, викладає його не досить послідовно і логічно, не завжди може пояснити причинно-наслідкові зв'язки.</p> <p>“2” бали – знання студента(ки) незадовільні.</p> <p>У студента(ки) елементарні знання фактичного матеріалу (до 40%), відсутні уміння й навички, тому він (вона) не здатен(на) їх використовувати на практиці; відповідь не змістовна, в роботі є дуже суттєві помилки. Не ознайомлений(а) належним чином з методологією та організацією підготовки до семінарських занять та не вміє їх використовувати під час відповіді на запитання. Практично не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати джерела з візуальної історії. Не володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом, відсутня об'єктивна і неупереджена аргументація, самооцінка й оцінка інших. Не вміє організовувати пошук візуальних педагогічних джерел, не може їх критично проаналізувати. Не використовує на належному рівні сучасні інформаційно-технологічні ресурси та інноваційні технології в науковій діяльності.</p> <p>На семінарських заняттях студенту виставляється оцінка за національною (п'ятибальною) шкалою, що є середнім арифметичним усіх отриманих оцінок, що додаються, <i>наприклад</i>, $4 + 5 + 4$, в сумі вийде 13, поділивши на три (кількість оцінок), вийде 4,33, тобто “добре”. Ця сума в 5-бальній шкалі переводиться в традиційну 15-бальну систему шляхом множення цієї цифри на чотири і заокруглення за елементарними правилами математики, в даному випадку вийде 17).</p>
Індивідуальна робота	<p>Самостійна робота студента є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Метою самостійної роботи є вироблення студентами навичок і вміння працювати з літературою, віднаходити головні, стержневі аспекти проблем, що потребують твердого засвоєння, здатності визначити свою позицію щодо дискусійних ідей чи концепцій і аргументовано її обґрунтувати. Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання</p>

ними як окремих тем програми курсу в цілому, так і деяких розділів тем, написання рефератів, підготовка реферативних матеріалів, есе з наукових публікацій по важливих проблемах даної навчальної дисципліни.

Студент під час самостійної роботи виконує два індивідуальних завдань:

індивідуальна робота № 1: есе з актуальних проблем військової історії України ХХ ст. – 15 балів (підготовка есе – 10 балів та його захист на семінарських заняттях – 5 балів);

індивідуальна робота № 2 реферат про військового діяча України – 15 балів (підготовка реферату – 10 балів та його захист на семінарських заняттях – 5 балів).

Методичні рекомендації з підготовки написання есе з актуальних проблем військової історії України.

Написання творів – одне із найважчих завдань. Не кожному дано просто викладати свої думки, а особливо якщо мова йде про текст-міркування, де потрібно пред'явити всі аргументи і контраргументи і висловити свою думку, причому так, щоб усім було зрозуміло. Сучасний динамічний і багатовекторний час стимулює привнесення у практику навчання нових форм і методів навчання, які у першу чергу спрямовані на активізацію навчально-пізнавальної діяльності, підвищення інтересу до предмета, розвиток творчого потенціалу особистостей і продуктивного, критичного їхнього мислення.

Від традиційного реферату есе перейняло краще: визначення мети, завдання роботи, структурованість, послідовність викладення теоретичного обґрунтування та практичних аргументів, критерії оцінки роботи (певні шаблони-орієнтири) тощо.

Застосування есе сприяє більш чіткому й грамотному формулюванню думок, допомагає розташовувати ці думки в логічній послідовності, припускає вільне володіння мовою термінів і понять, розкриває глибину й широту навчального матеріалу, вчить використати приклади, цитати, необхідні аргументи за відповідною темою.

Незважаючи на те, що есе це творча робота, воно має чітку структуру, єдину для всіх текстів. Перевіряючи, як студень впорався із завданням, викладач неодмінно звертає увагу на наявність актуальності, гіпотези, тез та іншого, розташованих в певному порядку.

Структура твору передбачає висунення на початку певної тези, а після її доказ аргументами у вигляді логічних викладок, цитат або викладу відповідних фактів.

Есе складається з таких елементів:

- Назва. Вона повинна точно відображати суть написаного.
- План. Складається з двох і більше складових. План есе може видаватися більш довільним та публіцистичним аніж у рефераті. Після укладення плану відразу переходимо до тексту.
- Вступ. Тут необхідно обґрунтувати важливість розгляду обраних студентом питань, висунути головну гіпотезу. Гіпотеза це якість припущення, яке буде підтверджено або спростовано. Якщо ви викладаєте думку певного вченого або групи людей, з якими не згодні, то така гіпотеза спростовується. А ось сформована самостійно ідея, як правило, повинна бути підтверджена. Втім, ви можете показати, що ваше стара думка була помилковою.

➤ Основна частина. Самостійно написати структуру есе, якщо воно маленьке, нескладно.

➤ Структура основної частини нагадує ланцюжок з кілець. Спочатку висувається теза, потім пишуться кілька аргументів до неї. Теза доведена, а значить, переходимо до наступного.

Автор самостійно вирішує, скільки тез йому необхідно довести. Кількість же тез не повинна бути менше трьох позицій. Велика кількість перевантажує дослідження, а менша виглядає несерйозно для такої роботи.

Тези обґрунтовуються:

1. Особистим досвідом, історіями з життя інших людей, як близьких, так і з біографії знаменитостей.
2. Явищами, які кожен може спостерігати.
3. Фактами, переданими без спотворення, маніпуляцій.
4. Цитатами відомих учених, політиків, письменників, творчих діячів.
5. Історичними подіями, які доповнює аналіз їх суті, причин, наслідків.

6. Витягами із законів, актуальних або застарілих.

Всі докази плавно ведуть читача до доведенню або спростування гіпотези. Тому важливо побудувати структуру есе в правильному логічному порядку.

➤ Висновок. Правила, як написати структуру есе, говорять про необхідність короткого підведення підсумків, де останній абзац присвячено тому яким чином ми довели висловлене раніше припущення. Вносити висновок на окрему сторінку допустимо, якщо це текст великого обсягу. В іншому випадку досить почати його з нового абзацу.

➤ Список джерел. Іноді есе містить посилання на цитати з книг, дані офіційних ресурсів. Їх необхідно оформити як повноцінний список використаної літератури. На всі запозичені дані або цитування потрібно зробити посилання. Для цього скористайтеся відповідним пунктом меню текстового редактора. Джерела подаються по мірі їх появи або ж в алфавітному порядку. При використанні алфавітного порядку спочатку йдуть закони, потім праці вітчизняних авторів, розміщені за першими літерами прізвищ або заголовків, після – роботи іноземних вчених, далі – ресурси Інтернету.

Додатки. Структура есе не передбачає оформлення додатків. Однак жорсткої заборони на їх наявність не існує. Сюди виносяться матеріали, які допомагають краще зрозуміти суть викладених доказів.

Інструкція з методики роботи:

1. Сівши за есе з вивчення актуальних проблем військової історії України, насамперед визначтеся з темою. Наступний етап у роботі – пошук інформації за темою. Намагайтеся вивчити її в найдрібніших подробицях, навіть, якщо спочатку вона здалася вам складною, ви зможете придумати план відповіді, а заодно запасетеся і фактичним матеріалом.

2. Потім знайдену інформацію необхідно впорядкувати. Складіть план міркувань, спираючись на причинно-наслідкові зв'язки між подіями, про які піде мова в вашому есе. Не нехуйте планом, як би нудно це не здавалося: сувора схема, залежно від якої буде згодом будуватися ваше есе, допоможе вам уникнути алогічності у творі. Як

правило, за порушення логіки в міркуваннях досить часто викладачеві доводиться знижувати бали.

3. Перед тим як приступити до написання есе, продумайте також аргументи і контраргументи – «за» і «проти», висловлюючись простіше. Продумайте їх заздалегідь, тому що пізніше у вас не буде часу «зісковзувати» на розлогі міркування. Випишіть їх в стовпчик і коротко, у вигляді тез, а після, на папері, «обшийте» ці сухі аргументи «мереживом» свого красномовства. Але не забувайте: стислість сестра таланту, уникайте «води».

4. План і список тез готові, ідеї в голові вже сформувалися, можна діставати листок і писати. Коли візьметесь за основний текст есе, віддавайте перевагу науково-публіцистичному стилю мовлення. Головне – не «скочуйтеся» на розмовний стиль, як би вам не хотілося висловлюватися простіше, як у повсякденному житті. Це відразу зменшить ваші досягнення під час перевірки.

5. Наприкінці есе не забудьте подати чіткий, лаконічний висновок. Відсутність висновку є значною помилкою, часом це одна з найважливіших частин в творі. Отже, виклавши всі аргументи pro et contra, не забудьте зробити з усіх своїх міркувань гідний висновок. І не забудьте додати власну думку на основі історичної ситуації, саме це й потрібно від автора есе. Обов'язково зв'яжіть її з фактичним змістом твору.

6. Обсяг есе має складати 4-5 сторінок. Наприкінці обов'язковим є наведення списку використаних джерел та літератури, а також вказівок на використані інтернет-ресурси.

Нижче пропонуємо тематику есе з актуальних проблем військової історії України.

Тематика есе з актуальних проблем військової історії України:

1. Українські молодіжні парамілітарні товариства в Галичині початку ХХ ст. – підвалина для формування національних збройних сил України першої половини ХХ ст.
2. Українські січові стрільці у роки Першої світової війни не мали належної підтримки з боку офіційної австрійської влади.
3. Пресова Кватира – ідеологічний фронт українського січового стрілецтва у роки Великої війни.
4. Харків – перша військова столиця України ХХ століття?
5. Перша війна з більшовицькою Росією 1917–1918 рр. була приречена на поразку.
6. «Держава без армії» і «Армія без держави» – збройні сили Центральної Ради і Українська повстанська армія: спроба порівняння.
7. Сепаратистські республіки 1917–1918 рр. на Донбасі, Криворіччині, Одещині, Херсонщині і в Криму.
8. Чому в 1919 р. не відновили Донецько-Криворізьку республіку і утворили Кримську АСРР у складі РФ.
9. «Трикутник смерті» – трагічна сторінка українських збройних сил в 1919 р.
10. Нестор Махно і українська ідея.
11. Українсько-польський союз 1920 р. – «За нашу і вашу свободу»?!
12. Трагізм і долі людей в останніх військових операціях армії УНР.
13. Війна за незалежність від Москви у первісних стратегіях ОУН (б) стали своєрідними цеглинками для відновлення української державності в 1991 р.

	<p>14. Акт відновлення/проголошення Української держави від 30 червня 1941 р. і Акт проголошення/відновлення незалежності України від 24 серпня 1991 р.: форма і зміст.</p> <p>15. «Україна без більшовиків і німців!» – правильний стратегічний хід чи помилка Української повстанської армії?</p> <p>16. УПА і Центральна Україна – план нового Холодноярського повстання?</p> <p>17. Українські збройні формування у складі Німеччини у роки Другої світової війни прагнули відновлення незалежності України?</p> <p>18. «Псевдобандерівці» – вони ж агентурно-диверсійні групи НКВС.</p> <p><i>Перелік тем рефератів про військових діячів України:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Симон Петлюра як Головний Отаман української армії. 2. Військово-політична діяльність Павла Скоропадського. 3. Нестор Махно – керівник народно-визвольної боротьби 1917–1921 рр. 4. Петро Болбочан: військово-політичний портрет. 5. Бойовий шлях Дмитра Вітовського. 6. Генерал-четар Мирон Гарнавський. 7. Бойовий шлях Гната Стефаніва. 8. Військово-політична діяльність Євгена Коновальця. 9. Бойовий шлях Михайла Омеляновича-Павленка. 10. Бойовий шлях діячів Карпатської України. 11. Командувач УПА Роман Шухевич. 12. Тарас Бульба-Боровець як організатор збройних формувань. 13. Микола Ватутін як полководець. 14. Сидір Ковпак: військово-політичний портрет. 										
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Форма і терміни підсумкового контролю визначаються навчальним планом. Студент(-ка) допускається до підсумкового контролю за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 25 і більше балів.</p>										
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма підсумкового контролю – залік.</p> <p>Розподіл балів</p> <table border="1" data-bbox="577 1375 1474 1675"> <thead> <tr> <th>Завдання</th> <th>Кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Дві оцінки на семінарських заняттях</td> <td>5x2=10 балів</td> </tr> <tr> <td>Дві тематичні тестові контрольні роботи</td> <td>5x2=10 балів</td> </tr> <tr> <td>Індивідуальні роботи № 1 і № 2 та їх захист</td> <td>15x2=30 балів</td> </tr> <tr> <td>Разом:</td> <td>50x2=100 балів</td> </tr> </tbody> </table>	Завдання	Кількість балів	Дві оцінки на семінарських заняттях	5x2=10 балів	Дві тематичні тестові контрольні роботи	5x2=10 балів	Індивідуальні роботи № 1 і № 2 та їх захист	15x2=30 балів	Разом:	50x2=100 балів
Завдання	Кількість балів										
Дві оцінки на семінарських заняттях	5x2=10 балів										
Дві тематичні тестові контрольні роботи	5x2=10 балів										
Індивідуальні роботи № 1 і № 2 та їх захист	15x2=30 балів										
Разом:	50x2=100 балів										
<p align="center">7. Політика навчальної дисципліни</p> <p><i>Контрольні письмові роботи</i>, як правило, виконуються студентами після почергово проведених трьох семінарських занять.</p> <p><i>Індивідуальні проекти (завдання)</i> виконуються два: № 1 есе з актуальних проблем військової історії України ХХ ст. (максимально – 15 балів: підготовка есе – 10 балів та його захист на семінарських заняттях – 5 балів) і № 2 реферат про військового діяча України (максимально – 15 балів: підготовка реферату – 10 балів та його захист на семінарських заняттях – 5 балів) – разом 30 балів.</p> <p>Академічна доброчесність:</p>											

У Прикарпатському університеті навчальний процес побудований на основі дотримання принципів академічної доброчесності, прозорості та законності роботи. Як викладач, так і студент (-ка), повинні дотримуватися Положення про запобігання академічному плагіату (<http://surl.li/dztjc>), Положення про запобігання академічного плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти (<http://surl.li/evnhu>), Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/eonvn>).

У випадку запозичених робіт, відсутності посилань на використані джерела, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач виставляє негативну оцінку та пропонує студенту повторно виконати необхідний вид роботи.

Відвідування занять та активна участь у роботі семінарів є обов'язковою умовою успішного складання заліку з пропонованого курсу. Участь у семінарських заняттях може проходити в таких формах: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії тощо.

За умови відсутності студента(-ки) на лекції чи семінарському занятті без поважних причин (довідки, виданої лікарською установою, заяви, підписаної в деканаті і т. п.), отримання негативної оцінки або невчасного виконання студентами індивідуальних робіт у визначений день (як правило, в середу о 15.00–16.00 год.) має відбутися відпрацювання. Політика курсу передбачає Perezдачу усіх невиконаних завдань у встановлений термін. Пропущене заняття студент(ка) може «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем та кафедрою. Як правило, «відпрацювання» проходить в усній формі, шляхом вирішення тестових завдань на сайті дистанційного навчання тощо.

Неформальна освіта: Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» ([введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.](https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf)) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Гайке Г. Українська дивізія «Галичина». Історія формування і бойових дій. – Торонто; Париж; Мюнхен, [б.р.]. // Записки Наукового Товариства ім. Т.Шевченка. – Т. 188.
2. Гриневич В.А. Утворення Наркомату оборони УРСР у 1944 р.: 3 історії однієї політичної гри. // Український історичний журнал. – 1991. – №5. – С. 29-37.
3. Гриневич В, Гриневич Л, Якимович Б. та ін. Історія українського війська (1917-1995). – Львів, 1996. – 840 с. Тут поміщені такі статті: *Гриневич Л. Військове будівництво в Радянській Україні (1917 – початок 30-х років ХХ ст.). – С.10-332; Гриневич В. Військове будівництво в Радянській Україні (кінець 30-х – 80-ті роки ХХ ст.). – С.332-468; Росоха С. Карпатська Січ (1938-1939). – С.468-482; Шанковський Л. Українська Повстанча Армія. – С.482-696; Колісник Р., Маленький М. 1-ша українська дивізія Української національної армії (дивізія “Галичина”). – С.696-751; Якимович Б. Збройні сили сучасної України. – С.751-807.*
4. Денник Начальної Команди Української Галицької Армії. – Нью-Йорк, 1974. – 325 с.
5. Загальновійськові статuti Збройних Сил України. – Київ, 1994. (Є наступні випуски).
6. Колісник Р. Військова управа та українська дивізія “Галичина” (Діяльність військової управи та німецька політика відносно українських національних збройних сил в роках 1943-1945). – Торонто, 1990. – 168 с.
7. Колянчук О., Литвин М., Науменко К. Генералітет українських Визвольних змагань. – Львів, 1995. – 284 с.
8. Королько А. Военні дії та діяльність російської і австрійської на Покутті в 1914–1915 рр. // Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича: Історія. – Чернівці: Чернівецький університет, – 2021. – № 2 (54). – С. 56–77. Режим доступу: <file:///C:/Users/%D0%90%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%B8%D0%B9/Downloads/179-Article%20Text-262-1-10-20220622.pdf>
9. Королько А. Військові дії та діяльність російської окупаційної адміністрації на Покутті в роки Першої світової війни // Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. – 2015. – Ч. 27. – С. 183–196.

10. Королько А. Покуття у роки Першої світової війни // Галичина. Всеукраїнський науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. – 2012. – Ч. 20–21. – С. 151–165.
11. Крип'якевич І, Гнатевич Б., Стефанів З. та ін. Історія українського війська (від княжих часів до 20-х рр. ХХ ст.). – Львів, 1992. – 712 с.
12. Лебідь М. УПА: Українська Повстанська Армія. Її генеза, ріст і дії у визвольній боротьбі українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу. – Сучасність, 1987. – 207 с.
13. Литвин М., Науменко К. Історія Галицького стрілецтва. – Львів, 1990. – 200с.
14. Литвин М., Науменко К. Українські Січові Стрільці. – Київ, 1992. – 48 с.
15. Літопис УПА. – Т.1-21. – Торонто, 1985-1993.
16. Міністерство оборони України. Законодавчі акти України. З питань військової сфери (кожного року виходять з 1992 р.).
17. Мірчук П. Українська Повстанська Армія. – Мюнхен, 1953.– 319 с.
18. Ріпецький С. Українське січове стрілецтво. Визвольна ідея і збройний чин. – Нью-Йорк, 1956. – 360 с.
19. Савчук Б. Збройні сили України: етапи вічного походу. – Рівне, 1902. – 102 с.
20. Сватко Я., Якимович Б. Українська Повстанська Армія: причини виникнення і генеза. // Золоті ворота. – 1992. – №2. – С.159-179.
21. Содоль П. Українська Повстанча Армія. – Нью-Йорк, 1994. – 199 с.
22. Тимошенко В.Д. Военная политика Украины. – Львов, 1992. – 102 с.
23. Удовиченко О. Україна у війні за державність. Історія організації і бойових дій Українських Збройних Сил. 1917-1921. – Вінніпег, 1954. – 178 с.
24. Українська Галицька Армія: У 40-річчя її участі: Матеріали до історії. – Т.1-5. – Вінніпег, 1958-1976.
25. Українська дивізія “Галичина” (Матеріали до історії). – Торонто; Нью-Йорк, 1990. – 124 с.
26. Українські січові Стрільці. 1914-1920. – Львів, 1935. (1991 р. перевидано).
27. Шанковський А. Українська Армія в боротьбі за державність. – Мюнхен, 1958. – 319 с.
28. Якимович Б. Збройні сили України. Нарис історії. – Львів, 1996. – 357 с.
29. Korolko A., Borchuk S., Reient A. Accession of part of Eastern Galicia to Romania in 1919: military and political aspects // *Codrul Cosminului*. – 2020. – Vol. 26. No 1. – P. 169–187. – Режим доступу: http://atlas.usv.ro/www/codru_net/CC26/1/10.html
30. Журнали: «Військо України», «Воєнна історія».

Викладач

Доцент кафедри історії України і методики викладання історії Королько А. З.